

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschijnt s'dingsdags, s'donderdagdags en zaterdagdags. Men schryft in te Tongeren by M. F. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs. Alle toezending van brieven, annonces, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad.
 " " " " 8 fr. buiten " "
 Een blad afzonderlyk. 20 centimen.
 De aankondigingen, per drukregel. 15 " "
 De reclamen " " " " " " 25 " "

By het zenden van aankondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laatste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven geniet voordeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 22 SEPTEMBER.

Het oorlogstooneel in Polen.

Volgens de laatste tydingen, welke ons van het oorlogstooneel toekomen, is het stellig, dat de opstand in krachtadigheid is verdubbeld en dat de zegepraal, in het palatinaet Lublyn en naby Lodz behaald, de neêrlaeg Taczanowski en het ongelukkig gevecht van Dorohuczba hebben vergoed.

De worsteling, welke op de gansche uitgestrektheid van Polen is begonnen, heeft geheel den aert van een gevecht waerin er kwestie is van te overwinnen of te sterven.

De overblyfselen der verslagene legioenen hervormen zich in nieuwe detachementen, welke de Russen met verwoedheid aantasten.

De keizerlyke troepen hebben geen oogenblik rust; zy worden onophoudelyk door de Polen gekweld en aengevallen. Nauwelyks hebben zy eenen zegepraal aengekondigd, of zy ondergaan eene nieuwe ramp; wanneer zy een poolsch detachement geheel uiteengedreven of uitgeroeid hebben, komt er onmiddelyk langs een anderen kant een handvol dapperen te voorschyn, welke hen aantast, en hun de lauweren ontnemt, welke zy eenige oogenblikken te voren behaald hadden.

Onlangs meldde het officieele dagblad, met veel snoevy, dat het palatinaet Kalisch van oproerlingen gezuiverd was; eenige dagen na de afkondiging van dit bulletyn werden de Russen te Sezykowo verslagen; men roofde de schatkist te Stawiszyna, en een detachement ruitery, gekommandeerd door S., die generael Taczanowski was opgevolgd, doorliep het gansche palatinaet.

Rusland verheugde zich over de neêrlaeg van Kruk, en had in een zegepraalend bulletyn den dood van al de oproerige opperhoofden van het palatinaet Lublyn aengekondigd; echter zyn allen levendig en stryden, en werd er door een schitterenden zegepraal, door de verenigde detachementen van Lelewel, Cwiek en Eminowicz gehaald, schrik onder de Russen verspreid.

Sedert langen tyd verzekert Mourawiew, dat de opstand in Lithouwen is gedempt, en echter in den loop der afgeloopene maend, zyn er ongeveer dertig gevechten tusschen de Polen en de soldaten van den czaer geleverd.

Er is dus eene verwoede worsteling begonnen op het uitgestrekte grondgebied der poolsche provinciën, welke onder de russische heerschappy staen; die worsteling staat gelyk met eenen brand; hy wordt een oogenblik uitgedoofd, en herneemt zyne woede meer dan vroeger. Voor wat de definitieve uitslagen en het einde dier worsteling betreft, het is onmogelyk dezelve thans te vermoeden, en de toekomst alleen zal dit bewyzen.

Eene enkele vraag aen alle de liberaters-gazetten die het Mechelsch kongres zoo zeer tegenspreken, en M. de Montalembert tegen M. de Gerlache, M. Malou, M. Dechamps enz. stellen, als of de groote fransche redenaer iets anders ware kome verdedigen dan de opregte katholicke van België die wy daer noemden.

Neemt gy de programma aen van M. de Montalembert? Wy wel.

Vraegt gy de vryheid voor u en voor allen als M. de Montalembert? Wy wel.

Wilt gy de vryheid en de onafhankelykheid der Kerk en van den Staat, de vrye kerk in den vryen staat als M. de Montalembert? Wy wel.

Verlangt gy dat de Grondwet in alle punten uitgevoerd worde, zonder eene enkele vryheid te laten verkeren, als M. de Montalembert? Wy wel.

In één woord, de redevoering van graef de Montalembert nemen wy aen als onze politieke geloofsbelijdenis. Liberalen, durft gy de hand op het geweten ook zulks verklaren?

Neen, gy kunt het niet, alle vryheden zyn door u gekrenkt geworden. De kanzel, de kerkhoven, de fabriekraden, de drukpers, het onderwys, de wooning, de denkwyze, de kiezingen, de volksvertegenwoordiging

zelf, alles is door u in slaefschete ketenen gekneld. Geene enkele vryheid is ongeschonden gelaten. En daarom staen wy in de weêr, om alle die aanslagen tegen de Grondwet van België te wreken en verder te beletten dat ons land worde bedorven.

'T is al ver genoeg gekomen, 't ware eene schande dat het nog langer bleve duren.

Door koninglyk besluit van 9 september heeft de maetschappy van den Luiksch-Limburgschen yzeren-weg de toestaning bekomen van het maken 1° van eenen yzeren-weg van Beverst naer Hasselt en 2° eene vertakking van yzeren-weg nemende oorsprong aen de statie van Hasselt en eindigende aen de kom van het Kanael.

Verleden zaterdag om 2 uren s'namiddags is er brand ontstaan in de vuermolen van M. L. Defastré, buiten de Kruispoort te Tongeren. Dank aen de krachtadige hulpmiddelen die dadelyk ter plaats gekomen zyn, heeft men het vuur kunnen tegenhouden en alzoo het voornaem gebouw van de vlammen bewaren.

Twee speelhuizen.

Sedert eenige dagen bestond er te Spa eene geheime plaats, waer de knechts, koffyhuisjongens, koks en andere personen van dien aard, nu en dan in het stil hyeekwamen, om onder elkander, voor eenige stuivers, ook op eene soort van roulette en trente-et-quarante te spelen.

De politie kreeg eindelyk kennis van de zaak en verleden zondag overviel zy onverwachts de aenwezigen, nam de spelen in beslag en maekte tegen den eigenaer van het huis een proces-verbael op.

Op het zelfde oogenblik dat het aen deze menschen verboden werd voor eenige nickelsstukken te spelen, werden er in de beurt, in de groote speelzaal, duizende francs op de roulette gewaagd, ten aanzien van elkeen. De politie wist zeer goed wat daer gebeurde, iedereen was er mede bekend, want het gebeurde in het publiek; maer wat in het burgerhuis belet werd, was hier toegelaten; ginds werd het spel door de wet verboden, hier had het gouvernement er zyne toestemming aen verleend, en dit wel, omdat het jaerlyksch zyn aendeel bekamt in de winst.

Het is te hopen dat men in ons land niet langer twee maten en twee gewigten zal gebruiken en dat hetgeen voor dezen verboden is, dit ook voor den anderen zal zyn.

De ouderdom der vrouw.

Een onlangs in Duitschland reizend echtpaer, bezocht ook Baden. De echtgenoot wilde zich wachten voor het verderfelyk bankspel, *mais ce que femme veut...* enfin de vrouw ontving verlof om een Louis op te zetten. «Zet op het nummer van uwen ouderdom!» was de raed, welke de vrouw verklaarde te zullen opvolgen. Zy dringt naer de groene tafel, spreekt met den croupier en zet den Louis op. Eenige oogenblikken daarna hoort de verheugde echtgenoot. «Trente-six, rouge, pair et passe.» Verheugd roept hy uit! «Juist den ouderdom van myne vrouw — vyf-en-dertig Louis gewonnen!» Hy nadert de tafel, doch de Louis was reeds verdwenen. Zyne echtgenoot had het geldstuk op zeven-en-twintig doen zetten! — Toorn aen zyde, verlegenheid by zyne weêrheft, groot gelach onder de omstanders.

Men schryft uit Luik, 15 september:

In den nacht van vrydag en zaterdag is er in een veld tusschen Luik en Vottem, eene misdaed gebeurd, welke nog met zekere geheimzinnigheid omringd is.

Twee koolmynerkers, welke naer hun werk gingen omstreeks 4 1/2 uren 'smorgens, vonden in een veld een persoon liggen, die schrikkelyk gewond was, en het bewust-zyn had verloren. De ongelukkige scheen 50 jaren oud te zyn en was lamelyk goed gekleed met frak en overjas. In zynen giletzak had hy eene gouden horlogie en ketting; maer de beurs welke hy in zynen broekzak had, bevatte niets meer. Hy was blootshoofds en op zyne bloote voeten.

De twee werkheden namen hem op en droegen hem naer Vottem in eene herberg. De gekwetste kon niet dan onsamenhangende woorden uitspreken, en hy stierf son-

der zynen naam of dien zynen moordenaers te hebben doen kennen.

De politie werd verwittigd en kwam ter plaetse; maer het lyk bleef den ganschen dag in de herberg liggen; het is onbegrypelyk dat er geene maetregelen genomen zyn om het aen de openbare nieuwsgierigheid te onttrekken. Tot nu toe heeft men den naam nog niet kunnen ontdekken van dezen persoon, welke aen de goede burgerklas schynt toe te hooren.

— Wy lezen in het weekblad *la Paix*:

Men schryft ons uit Antwerpen dat den gemeenteraad gaet bemoeid worden met den voorstel om aen den koning een adres op te zenden ten einde aen Z. M. de geldelyke medehulp der stad aen te bieden in 't geval de inwendige versterkingswerken mogten afgebroken worden. Men voegt er by dat de leden die het initiatief dezer voordragt zullen nemen, de overtuiging hebben verworven dat het plan waarmede de openbare meening zich sedert eenige weken heeft bezig gehouden, wêzenlyk in het oorlogsdepartement bestaat, en dat dit laetste maer eene gunstige gelegenheid afwacht om het officieelyk voor te brengen. Eindelyk verzekert men, en men haelt namen by, dat den hoogen koophandel van Antwerpen door gansch zyne samenueiging de nieuwe belooing zal ondersteunen welke men van den gemeenteraad verwacht. De tegenkanting van eenige ministeriën schynt uit de uitvoering van dit ontwerp niet te zullen tegen houden.

— Men schryft uit Brussel:

De krachtadige oproep dat men gedaen heeft by de vergaderde katholicke te Mechelen, ten voordeele van het rekrutement van pauselyke zouaven is niet vruchteloos geweest. Nog den 1 vrydag van deze loopende maend september zyn er zes jongelingen weg om dienst te gaen aenveerden in dat roemryk leger dat reeds zoo uitstekenden dienst bewezen heeft, en nog voort bewyst aen het tydelyk gezag van den Paus. Het blyven bestaan van dat bataillon is eene der roemweerdige daden van ons katholicke België. Wy hebben onlangs vernomen dat eene edelmoedige moeder uit Vlaenderen, eene moeder die reeds twee zonen te Roomen heeft, haren dertden zoon aengeboden heeft aen den H. Vader. Binnen korte dagen zal deze zoon twee broeders vervoegd hebben die al enige maenden de eer hebben van den pauselyken uniforme te dragen. Zuldanige opofferingen zyn te veel lof weerdig om niet opgehaeld te worden. Gelukkige huizeer waer ze te vinden zyn! Dat zy mogien overal navolgers vinden, opdat de beruchte Italiaenders, getrouw aen de zaak van Pius IX, lang nog, zoo als de advokaet Casoni te Mechelen, zouden verzekeren te midden eener natie die aen Roomen Mgr. de Merode gegeven heeft en het bataillon der pauselyke zouaven.

— Dry jaren geleden werd er melding gemaakt van het zonderling testament van zekere jonkvrouw L., overleden in een hotel te Arnhem en wier lyk moest worden onthoofd en daarna verbrand. De testatrice had onder ander een deel van haer vermogen vermaekt aen de algemeene armen te Arnhem. De logementhouder verscheen nu echter met eene rekening van niet minder dan 10,000 gls. voor eenige maenden logies, bediening, enz. De erven namen hiermede, zooals ligt te denken is, geen genoegen. De logementhouder sieelde eene regtsvoordering voor de regtbank aldaer in. Deze heeft eerst heden uitspraak in die zaak gedaen en de rekening gereduceerd tot 3390 gls., met veroordeeling van den eischer in 2/3 gedeelten der proceskosten, die zoo aanzienlyk zyn, dat de logementhouder weinig in handen zal krygen.

— Men heeft een middel ontdekt tegen vergifiging door paddestoelen, hetwelk daerin bestaat, dat men den patient een groote hoeveelheid geraffineerd suiker ingeeft, en in ernstige gevallen hem een ader opent en suikerwater inspuit. De uitwerkselen daarvan zyn het aenvoeren van zuerstof in het bloed om den bloedsomloop te herstellen.

— Men schryft uit Aumale, (Algerië) 9 september, aen den *Moniteur de l'Algerie*:

«Sedert twee maenden zyn er weinige dagen voorbygegaen, zonder dat wy aerdbevingsschokken gevoeld hebben. Dezelve waren in het algemeen niet zeer hevige en hebben geene ongelukken oorzaekt.»

— De *Mémorial Diplomatique* meldt, dat de aertshertog Maximiliaen de kroon van Mexico aenveerd, en dat hy de hulp en ondersteuning van het engelsche gouvernement heeft bekomen, aen hetwelk hy de verzekering heeft gegeven, dat de aankoopers van gestelyke goederen in Mexico geenszins zullen vertrouwt worden. Yutacan heeft zich met Mexico vereenigd. Eene mexikaensche deputatie zal den aertshertog Maximiliaen de wenschen der inwoners van Mexico aanbieden. Keizer Napoleon zal die deputatie na hare terugkomst uit Triest ontfangen.